

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

47. An peregrinus possit uti indulgentia sui territorii, si in loco ubi moratur, servatur ius commune? Et pro intelligentia huius quæstionis aliqua adducuntur in exemplum huius difficultatis. Ex p.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](#)

Ref. 39. per beatus animum manendi per maiorem anni partem : & tozā signanter s. i. ad mediū vers. A. 1 punct. 6. n. 49. & disp. vlt. q. 1. punct. 6. n. 6. ex doctrina, Ex supradicata quam docet Granado in p. D. Th. contr. 7. tr. 3. part. 1. etis, & 3. vlt. disp. 6. sect. 4. n. 25. & Sanchez de mar. tom. 1. l. 3. disp. 18. & inf. in Ref. num. 9. & in summ. tem. 1. l. 1. cap. 12. num. 38. & alij : & 48. & in t. 6. hanc opinionem probabilem vocat Lessius l. 4. cap. 2. §. Tertia dub. 7. n. 49. licet ipse contrariam doceat, quā nouis primo, & in simile tenet etiam Sancius in Selectis, disp. 44. num. 31. princ. Ref. Fillius tom. 2. tr. 27. c. 7. n. 1. 6. & alij: quod probant ex 47. & in alis vi confuetudinis, qua obligat peregrinos ad ieunia, & festa loci, ad quem diuerunt permanendo per aliquod breve tempus: unde omnes fideles ita obseruant ex apprehensione, quod ad id teneantur. Secundum, quia Episcopi puniunt eiusmodi peregrinos, ieunia, & dies festos, & alias confuetudines loci non obseruantes: ergo, &c.

4. Sed ad primum respondeo, negando, confuetudinem illam obligare sub mortali: & aliqui hoc facientes, faciunt ex consilio, & quia obligatos se esse existimant: vel id faciunt ex ignorantia, sicut ad audiendam Missam credunt se esse adstrictos ex solo transiitu, aut breui mora: vel, si sunt viri docti, id faciunt, quia tenent contrariam sententiam: & ideo nostram tenentes, neque Missam audient, neque ieunia obseruant, sine peccato.

5. Ad secundum respondeo, Episcopos punire dicos peregrinos in nostro casu, ratione scandali, quod praebeat, ieunia, & dies festos non obseruando: vel dicendum est, Episcopos hoc officere: quia amplectuntur contrariam lentitatem valde probabilem.

6. Restat modus respondere ad argumenta primae sententiae Suarez, & aliorum. Ad primum dico, quod Augustinus in illo canone loquitur de peregrinis habitantibus in aliquo loco pro maiori anni parte; vel loquitur de consilio, vel ratione scandali. Ita Villalobos in sum. tom. 1. tr. 2. diff. 23. n. 8.

7. Ad secundum respondendo eodem modo; nempe, quod consilium loquitur de his, qui causa habitandi in aliquo loco se transferunt; aut loquitur de vagabundis: de quibus est diuersa ratio. Ita Agundez vbi supra, num. 1. 3.

Sup. hoc in tom. 6. tr. 1. Ref. 46. & cursim in alio vers. suis annos. 8. Notandum verò est, quod Clavis regia l. 3. c. 4. num. 8. Sancius in Selectis, disp. 44. n. 34. & Lessius l. 4. c. 2. dub. 7. num. 49. admittunt nostram sententiam tamquam probabilem, non solum in ordine ad viatores, & aduenas, sed etiam quoad vagos. At hec opinio aliquibus non placet: nam, cum vagi nullibi habeant domicilium, sunt totius orbis accolæ; & ideo tenentur ad ieunia, & festa, aliasque leges, & confuetudines locorum, in quibus reperiuntur: aliquoquin immunes essent ab omnibus legibus, & statutis, quod dicere absurdum est: & ita docet Azorius p. 1. l. 5. cap. 11. q. 13. Suarez de relig. tom. 1. lib. 2. c. 14. cap. 20. Lorca in p. 2. tom. 2. tract. de leg. disp. 25. memb. 4. in fin. Sanchez de mar. tom. 1. l. 3. disp. 18. n. 15 fol. milius 4. disp. 15. q. 4. art. 2. & alij.

9. Notandum est etiam, quod, licet supra docuerimus aduenias accedentes ad aliquem locum absque intentione ibi commorandi maiori anni parte, non obligari legibus illius loci: tamen excipiuntur aliqui casus, in quibus aduenia tenetur seruare leges locorum: quos quidem casus, cum non pertineant ad nostram materiam, videbis apud citatos Doctores.

10. Et tandem nota, quod Sancius in Selectis, disp. 54. numero 15. aduersus Sanchez in summa tom. 1. lib. 1. cap. 1. numero 42. docet, quod accedens ad aliquod oppidum, animo ibi habitandi, si postea decernat se breui discessurum, lege ieunii illius loci non tenetur.

Sup. hoc in § 1. mo huius Ref. De hoc casu h̄e Romæ interrogatus fui à nobili viro Germano testante de confuetudine sua prouincie: quam etiam extare in Belgio refatur Lessius & affirmatiue responder P. Fr. Amicus tom. 5. de Iust. disp. 5. sect. 16. numero 359. vbi sic ait. Inferno secundo posse Germanum iter facientem per Italiam, si abicit scandalum, tempore ieunij comedere ova & lacticinia: sicut & Mediolanensem transfeuerunt per loca, vbi 4. diebus ante Dominicam quadraginta ieunia, non ieuniorum: & Castellanum iter facientem per Hispaniam, animalium extremitates, atque intestina die Sabbathi comedere. Ratio est, quia non tenetur quis seruare leges, & confuerudines loci per quem transit, sed potest uti privilegio sue patriæ: ita comiuit muniter D. Nec refert, quod tale privilegium videatur in concessum loco: nam vt h̄e Sanchez loc. cit. num. 7. etiū concessum sit loco, adhuc eo uti possunt omnes qui moraliter conseruant loco præsentes, & vt qui praesentes in ipso iure habentur, vt qui mox in patriam vbi videntur, proprium domicilium habent, sunt reverfuri. Contra vero posse & Italum per Germaniam incedente remaneat pot.

RESOL. XLVII.

An peregrinus possit uti Indulgentia sui territory, si in loco, vbi moratur, seruator ius commune? Et pro intelligentia huīus questionis aliqua adducuntur in exemplum huīus difficultatis. Ex p. 3. tr. 5. & Msc. 1. Ref. 121. alias 120.

§. 1.

Exempli gratia, Mediolani licet ex confuetudine velci carnis, quatuor primis diebus Quadrageſima: quod iure communī prohibitum est: tantum tamen ibi aliquis Mediolanensis hospes sit hic Panormi, vbi ius commune, viget, possit in illis diebus edere carnes: Negatiū responder Basilus Pontius de matr. l. 5. c. 8. num. 3. vbi citat Suarez afferentem oportant sententiam neque esse probabilem, neque fearam in praxi.

2.

Non reticeam tamen illam docere P. Thomam Sanchez de mar. tom. 1. lib. 3. disp. 18. num. 7. qui licet hoc privilegium videatur locale, solum coharent, est utique tale in hoc sensu, vt eo gaudent, non tantum ibi quoquo modo existentes, sed etiam qui in ure habentur pro præsentibus, ibique existentes, quales sunt, qui breui tempore absunt, citò reverfuri, eo quod illi domicilium ibi habeant. Et ita Paladius disp. 15. disp. 8. post 5. conclus. vers. at vero, dixit Castellanus per Lusitaniam transeuntem, posse more suo patrīa intestini vesici di Sabbathi, quæ in Lusitania non permittuntur. Ita Sanchez qui etiam citat Ledefinam de mar. q. 4. art. 5. punct. 3. dub. vlt. §. 2. arguit, & §. 3. quibus positis.

RESOL. XLVIII.

An Germanus iter faciens per Italianam possit in diebus Quadrageſima comedere ova, & lacticinia? Et ex doctrina huīus questionis inter alia, que docentur, etiam infertur, an peregrini teneantur obseruare leges locorum, per quæ transeunt?

Et an Castellanus peccaret, si transiens per Galliam, & Lusitaniam animalium intestina in die Sabbathi comedet?

Et quid ē contra?

Et quid de ciuibus Mediolanensis, qui Romæ quatuor primis diebus Quadrageſima carnes comedent?

Et quid ē contra? Ex part. 7. tract. 10. & Msc. 1. Ref. 32.

§. 1. De hoc casu h̄e Romæ interrogatus fui à nobili viro Germano testante de confuetudine sua prouincie: quam etiam extare in Belgio refatur Lessius & affirmatiue responder P. Fr. Amicus tom. 5. de Iust. disp. 5. sect. 16. numero 359. vbi sic ait. Inferno secundo posse Germanum iter facientem per Italiam, si abicit scandalum, tempore ieunij comedere ova & lacticinia: sicut & Mediolanensem transfeuerunt per loca, vbi 4. diebus ante Dominicam quadraginta ieunia, non ieuniorum: & Castellanum iter facientem per Hispaniam, animalium extremitates, atque intestina die Sabbathi comedere. Ratio est, quia non tenetur quis seruare leges, & confuerudines loci per quem transit, sed potest uti privilegio sue patriæ: ita comiuit muniter D. Nec refert, quod tale privilegium videatur in concessum loco: nam vt h̄e Sanchez loc. cit. num. 7. etiū concessum sit loco, adhuc eo uti possunt omnes qui moraliter conseruant loco præsentes, & vt qui praesentes in ipso iure habentur, vt qui mox in patriam vbi videntur, proprium domicilium habent, sunt reverfuri. Contra vero posse & Italum per Germaniam incedente remaneat pot.